Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 5. junija 2014*

„Neizpolnitev obveznosti države — Notranji trg z energijo — Prenos plina — Uredba (ES) št. 715/2009 — Člena 14(1) ter 16(1) in (2)(b) — Obveznost zagotavljanja največje možne zmogljivosti — Virtualna zmogljivost prenosa plina v nasprotni smeri — Dopustnost“

V zadevi C-198/12,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti države na podlagi člena 258 PDEU, vložene 26. aprila 2012,

Evropska komisija, ki jo zastopajo K. Herrmann, S. Petrova, O. Beynet in T. Scharf, agenti, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Republiki Bolgariji, ki jo zastopajo D. Drambozova, E. Petranova in Y. Atanasov, agenti,

tožena stranka,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby in C. Vajda (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. septembra 2013,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 14. novembra 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: bolgarščina.

Sodbo

1 Evropska komisija s tožbo predlaga Sodišču, naj ugotovi, da Republika Bolgarija s tem, da ni zagotovila storitev virtualnega prenosa plina v nasprotni smeri vsem udeležencem na trgu, ni izpolnila obveznosti iz povezanih določb členov 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L 211, str. 36).

Pravni okvir

2 Postopek za ugotavljanje kršitev, ki ga je Komisija sprožila proti Republiki Bolgariji, je sprva temeljil na členih 4(1) ter 5(1) in (2) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1775/2005 z dne 28. septembra 2005 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina (UL L 289, str. 1), ki je bila med predhodnim postopkom, od 3. marca 2011, razveljavljena z Uredbo št. 715/2009. Te določbe so bila nadomeščene s členoma 14(1) ter 16(1) in (2) Uredbe št. 715/2009.

3 Člen 1 zadnjenavedene uredbe, naslovljen „Vsebina in področje uporabe“, je nadomestil člen 1 Uredbe št. 1775/2005. Člen 1, prvi odstavek, točka (a), Uredbe št. 715/2009 določa:

„Namen te uredbe je:

(a) določiti nediskriminatorna pravila o pogojih za dostop do prenosnih sistemov za zemeljski plin ob upoštevanju posebnosti nacionalnih in regionalnih trgov z namenom zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga s plinom“.

4 Člen 2 zadnjenavedene uredbe je naslovljen „Opredelitev pojmov“. Člen 2(1) navedene uredbe, ki je nadomestil člen 2(1) Uredbe št. 1775/2005, določa:

„Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. ‚prenos‘ pomeni prenos zemeljskega plina po omrežju, ki v glavnem zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, vendar ne po pridobivalnem plinovodnem omrežju in ne po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina, in ne vključuje dobave;

[…]

3. ‚zmogljivost‘ pomeni največji možni pretok, izražen v normalnih kubičnih metrih na časovno enoto ali energijskih enotah na časovno enoto, do katerega je upravičen uporabnik omrežja v skladu z določbami pogodbe o prenosu;

[…]

5. ‚upravljanje prezasedenosti‘ pomeni upravljanje portfelja zmogljivosti operaterja prenosnega sistema z namenom doseči optimalno in najučinkovitejšo uporabo tehnične zmogljivosti ter pravočasno odkrivanje prezasedenosti in zasičenosti v prihodnosti;

[…]

7. ‚napoved‘ pomeni predhodno poročanje uporabnika omrežja operaterju prenosnega sistema o dejanskem pretoku, s katerim uporabnik omrežja želi oddajati plin v sistem ali ga odjemati iz njega;

[…]

9. ‚celovitost sistema' pomeni kakršno koli stanje v zvezi s prenosnim omrežjem, vključno s potrebnimi prenosnimi objekti in napravami, v katerih ostaneta tlak in kakovost zemeljskega plina znotraj minimalnih in maksimalnih meja, ki jih določi operater prenosnega sistema, tako da je s tehničnega stališča zagotovljen prenos zemeljskega plina;

[…]

18. ‚tehnična zmogljivost' pomeni največjo zagotovljeno zmogljivost, ki jo operater prenosnega sistema lahko ponudi uporabnikom omrežja, pri čemer upošteva celovitost sistema in obratovalne zahteve prenosnega omrežja;

[…]

20. ‚razpoložljiva zmogljivost' pomeni tisti del tehnične zmogljivosti, ki ni dodeljena in je v tem trenutku še vedno na razpolago v sistemu;

21. ‚pogodbena prezasedenost' pomeni stanje, v katerem povpraševanje po zagotovljeni zmogljivosti presega tehnično zmogljivost;

[…]

23. ‚fizična prezasedenost' pomeni stanje, v katerem povpraševanje po dejanskih dobavah presega tehnično zmogljivost v nekem trenutku".

5 Člen 14 Uredbe št. 715/2009 je naslovljen „Storitve za dostop tretjih strani v zvezi z operaterji prenosnih sistemov". Člen 14(1) te uredbe, ki je nadomestil člen 4(1) Uredbe št. 1775/2005, določa:

„Operaterji prenosnih sistemov:

(a) zagotovijo, da nudijo storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije;

(b) nudijo zagotovljene in prekinljive storitve za dostop tretjih strani. Cene prekinljive zmogljivosti odražajo verjetnost prekinitve;

(c) nudijo uporabnikom omrežja tako dolgoročne kot kratkoročne storitve.

Glede na točko (a) prvega pododstavka, kadar operater prenosnega sistema ponuja enake storitve različnim odjemalcem, to počne pod enakimi pogodbenimi pogoji, bodisi z uporabo usklajenih pogodb o prenosu bodisi s skupnim kodeksom omrežja, potrjenim s strani pristojnega organa v skladu s postopkom iz člena 41 Direktive 2009/73/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L 211, str. 94)]."

6 Člen 16 Uredbe št. 715/2009 je naslovljen „Načela mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti in postopkov upravljanja prezasedenosti za operaterje prenosnih sistemov". Člen 16(1) in (2) te uredbe, ki je nadomestil člen 5(1) in (2) Uredbe št. 1775/2005, določa:

„1. Udeležencem na trgu se zagotovi največja možna zmogljivost na vseh relevantnih točkah iz člena 18(3), pri tem pa se upošteva celovitost sistema in učinkovito obratovanje omrežja.

2. Operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki:

(a) zagotavljajo ustrezne ekonomske signale za učinkovito in največjo možno izrabo tehničnih zmogljivosti ter spodbujajo naložbe v novo infrastrukturo in čezmejno izmenjavo zemeljskega plina;

(b) so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram;

(c) so združljivi s sistemi držav članic za dostop do omrežja.“

Predhodni postopek

7 Komisija je 26. junija 2009 Republiki Bolgariji poslala uradni opomin, v katerem je zatrjevala, da ta država članica med drugim ni izpolnila obveznosti iz členov 4(1) ter 5(1) in (2) Uredbe št. 1775/2005, ki sta bila nadomeščena s členoma 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe št. 715/2009).

8 Ker je Komisija menila, da odgovor, ki ga je Republika Bolgarija posredovala z dopisom z dne 26. avgusta 2009, ni zadovoljiv, je 28. junija 2010 na to državo naslovila obrazloženo mnenje. Republika Bolgarija je na to obrazloženo mnenje odgovorila 27. avgusta 2010, dodatne informacije pa je Komisiji predložila z več dopisi z dne 24. avgusta 2011, z dne 28. decembra 2011 in z dne 19. januarja 2012.

9 Ker je Komisija menila, da odgovori na obrazloženo mnenje niso zadovoljivi, je vložila to tožbo.

Tožba

Dopustnost tožbe

Trditve strank

10 Republika Bolgarija uvodoma trdi, da tožba, ki jo je vložila Komisija, ni dopustna zaradi neskladja med razlogi iz obrazloženega mnenja in razlogi iz tožbe.

11 Republika Bolgarija navaja, da je v uradnem opominu in obrazloženem mnenju večkrat navedena obveznost zagotavljanja storitev „prenosa v nasprotni smeri v okviru ureditve prekinitve oskrbe“, kar naj se ne bi nanašalo le na fizični prenos plina v nasprotni smeri. V obrazloženem mnenju pa naj bi Komisija trdila, da člen 5(1) Uredbe št. 1775/2005 nalaga obveznost zagotavljanja fizične zmogljivosti prenosa plina v obeh smereh ali, kadar takšne tehnične možnosti ni, fizične zmogljivosti prenosa plina v glavni smeri in virtualne zmogljivosti povratnega prenosa v drugi smeri.

12 Republika Bolgarija navaja tudi, da se Komisija v besedilu tožbe sklicuje na širšo obveznost zagotavljanja zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri, najsi bo ta zmogljivost fizična ali virtualna. V tožbenih predlogih pa naj bi se Komisija sklicevala izključno na zagotavljanje storitev virtualnega prenosa v nasprotni smeri.

13 Republika Bolgarija meni, da zaradi teh neskladnosti ni mogla ugotoviti, katera neizpolnitev obveznosti se ji očita, niti ni mogla zoper očitke Komisije učinkovito uveljavljati razlogov v obrambo, tako da je treba to tožbo zavreči kot nedopustno.

14 Komisija navaja, da se je obrazloženo mnenje nanašalo na storitve – tako fizičnega kot virtualnega – prenosa plina v nasprotni smeri, pri čemer se za ponudbo teh dveh vrst storitev prenosa šteje, da izhaja iz obveznosti operaterja prenosnega sistema, da udeležencem na trgu zagotovi največjo možno zmogljivost na svojem omrežju, kar je jasno razvidno iz obrazloženega mnenja. V bistvu naj bi Komisija večkrat navedla, tako v obrazloženem mnenju kot v uradnem opominu, da za virtualni prenos plina v nasprotni smeri veljajo zahteve iz povezanih določb členov 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe št. 715/2009, če operater sistema ne more opraviti fizičnega prenosa v nasprotni smeri.

Presoja Sodišča

15 Uradni opomin, ki ga Komisija naslovi na zadevno državo članico, in obrazloženo mnenje Komisije v skladu z ustaljeno sodno prakso omejujeta predmet spora, ki se zato ne more več razširiti. Obrazloženo mnenje in tožba morata zato temeljiti na istih očitkih (glej zlasti sodbi Komisija/Nemčija, C-191/95, EU:C:1998:441, točka 55, in Komisija/Španija, C-67/12, EU:C:2014:5, točka 52).

16 Vendar ta zahteva ne more iti tako daleč, da bi morala vsekakor obstajati popolna skladnost med očitki, navedenimi v uradnem opominu, izrekom obrazloženega mnenja in tožbenimi predlogi, če predmet spora, kot je bil opredeljen v obrazloženem mnenju, ni bil razširjen ali spremenjen, temveč, nasprotno, le omejen (glej zlasti sodbi Komisija/Nemčija, EU:C:1998:441, točka 56, in Komisija/Španija, EU:C:2014:5, točka 53).

17 Ugotoviti pa je treba, da Komisija v obravnavanem primeru ni razširila predmeta spora, kot je opredeljen v uradnem opominu in obrazloženem mnenju, temveč ga je omejila na obveznost zagotavljanja storitev virtualnega prenosa plina v nasprotni smeri. Kot je namreč poudaril generalni pravobranilec v točki 28 sklepnih predlogov, je Komisija to, da obstaja obveznost nudenja virtualne zmogljivosti prenosa, navedla v uradnem opominu, obrazloženem mnenju in v tožbi.

18 Glede na navedeno je treba zavrniti ugovor nedopustnosti, ki ga je vložila Republika Bolgarija.

Utemeljenost

Trditve strank

19 Komisija meni, da Republika Bolgarija ni izpolnila obveznosti iz povezanih določb členov 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe št. 715/2009, ker družba Bulgartransgaz EAD, operater sistema za prenos plina na nacionalnem ozemlju, ne ponuja virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri na vseh vstopnih in izstopnih točkah navedenega sistema, in sicer v kraju Negru Voda, kjer je stičišče z romunskim sistemom, in v kraju Sidirokastron, kjer je stičišče z grškim sistemom.

20 Iz besedila tožbe Komisije je razvidno, da virtualna zmogljivost prenosa plina nekega omrežja izhaja iz izravnavanja povpraševanja po prenosu plina, ki je dano za nasprotni smeri, ki ga opravi operater tega sistema. Ta mehanizem izravnavanja omogoča, da se vzporedno s fizično zmogljivostjo prenosa ponuja „virtualna“ zmogljivost prenosa plina, v smislu, da znatne količine plina ne krožijo fizično znotraj sistema za prenos plina.

21 Prvič, Komisija navaja, da Republika Bolgarija s tem, da na relevantnih čezmejnih točkah svojega sistema za prenos plina ne ponuja storitev virtualnega prenosa v nasprotni smeri, ni izpolnila obveznosti, da udeležencem na trgu zagotovi največjo možno zmogljivost svojega sistema, ki jo ima v skladu s členom 16(1) Uredbe št. 715/2009, v povezavi z obveznostjo ponujanja storitev vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije, določeno v členu 14(1)(a) te uredbe, in obveznostjo ponujanja zagotovljenih in prekinljivih storitev za dostop tretjih strani, določeno v členu 14(1)(b) navedene uredbe.

22 Komisija meni, da nekateri sistemi plinovodov ponujajo zmogljivosti fizičnega prenosa plina v obeh smereh, tako da imajo uporabniki omrežja dostop do storitev fizičnega prenosa v nasprotni smeri. Ti sistemi imajo dvosmerno fizično zmogljivost. Nasprotno pa naj bi ostali sistemi plinovodov, kakršne je izgradila Republika Bolgarija, omogočali fizični prenos plina le v eni smeri in torej zagotavljali enosmerno fizično zmogljivost. V tem zadnjenavedenem primeru naj bi obveznost zagotoviti največjo možno zmogljivost omrežja v skladu s členom 16(1) navedene uredbe zajemala obveznost ponujanja storitev virtualnega prenosa v nasprotni smeri.

23 Po mnenju Komisije namreč zagotavljanje virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri omogoča povečanje zmogljivosti omrežja. Tako naj bi zagotavljanje virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri ne le ublažilo neobstoj fizične zmogljivosti, temveč naj bi tudi povečevalo zmogljivost prenosa v glavni smeri, tako da bi bilo povpraševanje po prenosu v glavni smeri izravnano s povpraševanjem v nasprotni smeri.

24 Po mnenju Komisije je razlaga člena 16(1) Uredbe št. 715/2009 v smislu, da vzpostavlja obveznost, da se udeležencem na trgu zagotovi virtualna zmogljivost prenosa v nasprotni smeri, podkrepljena s členom 14(1)(b) te uredbe. V zvezi s tem Komisija navaja, da je treba takšno virtualno zmogljivost ponujati kot prekinljivo in da člen 14(1)(b) navedene uredbe za operaterje prenosnih sistemov vzpostavlja obveznost ponujanja zagotovljenih in prekinljivih storitev.

25 Drugič, Komisija zatrjuje, da obveznost vzpostaviti virtualno zmogljivost prenosa v nasprotni smeri izhaja iz zahteve po zagotovitvi „učinkovitega obratovanja“ omrežja, ki je prav tako zapisana v členu 16(1) Uredbe št. 715/2009. Ta zmogljivost naj bi namreč omogočala povečati ponudbo storitev prenosa plina brez dodatnih stroškov, medtem ko naj bi nabava fizične zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri pomenila obsežno vlaganje v obliki infrastruktur in uporabo zgorevalnih plinov za opravo tega prenosa.

26 Tretjič, Komisija navaja, da obveznost zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri prav tako izhaja iz obveznosti dodeljevanja zmogljivosti omrežij prek tržnih mehanizmov iz člena 16(2)(b) navedene uredbe. V zvezi s tem naj bi odločitev, da se omeji zgolj na fizične zmogljivosti prenosa plinovodov, drastično zmanjševala ponudbo prenosa plina v Evropski uniji, znatno ovirala prosto trgovanje s plinom med trgovalnimi vozlišči in bi lahko povzročila znatno odstopanje cen v Uniji.

27 Četrtič, Komisija meni, da bi bila vsakršna razlaga te uredbe v smislu, da ta ne nalaga obveznosti zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri, v nasprotju s cilji Uredbe št. 715/2009, kot so razvidni iz člena 1, prvi odstavek, te uredbe. Zagotavljanje takšne virtualne zmogljivosti naj bi bil namreč nujen pogoj tako za razvoj trga z utekočinjenim zemeljskim plinom kot za povezovanje notranjega trga z zemeljskim plinom.

28 Republika Bolgarija ugovarja razlagi Komisije, da določbe te uredbe zajemajo obveznost zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri na vseh vstopnih in izstopnih točkah njenega omrežja.

29 Prvič, Republika Bolgarija poudarja, da dobesedna razlaga besedila členov 14(1) ter 16(1) in (2) te uredbe ne omogoča sklepanja na obstoj obveznosti zagotavljanja dvosmernih zmogljivosti na plinskih omrežjih.

30 Drugič, Republika Bolgarija navaja, da razlaga Komisije ni v skladu s sistematiko določb navedene uredbe. Tako naj bi razlaga, ki jo je Komisija podala za pojem „največja možna zmogljivost“, da ta zajema virtualno zmogljivost prenosa, odstopala od opredelitve pojmov „prenos“, „zmogljivost“, „upravljanje prezasedenosti“, „napoved“, „tehnična zmogljivost“, „razpoložljiva zmogljivost“, „pogodbena prezasedenost“ in „fizična prezasedenost“, ki so navedeni v členu 2(1) te uredbe in se vsi nanašajo na fizično zmogljivost prenosa plinskega omrežja.

31 Tretjič, Republika Bolgarija trdi, da zgodovinska razlaga Uredbe št. 715/2009 privede do enakega sklepa. Na eni strani naj ne pripravljalna dela za Uredbo št. 1775/2005 ne tista za Uredbo št. 715/2009 ne bi vsebovala navedb, ki bi podpirale razlago Komisije v prid obveznosti zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa v nasprotni smeri.

32 Na drugi strani Republika Bolgarija navaja, da člena 6 in 7 Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES (UL L 295, str. 1) države članice zavezujeta k temu, da čim prej in najpozneje do 3. decembra 2013 vzpostavijo dvosmerne fizične zmogljivost na vseh čezmejnih medsebojnih povezavah med državami članicami. Torej, če bi zakonodajalec Unije s sprejetjem Uredbe št. 715/2009 želel naložiti podobno obveznost, bi to storil izrecno, kot je to naredil s sprejetjem členov 6 in 7 Uredbe št. 994/2010.

Presoja Sodišča

33 Komisija v podporo tožbe zatrjuje, da člena 14(1) ter 16(1) in (2)(b) te uredbe določata obveznost zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri. Treba je preveriti, ali te določbe nalagajo takšno obveznost.

34 Ugotoviti je treba, da nobena od teh določb izrecno ne določa obveznosti zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri.

35 Komisija vseeno navaja, da takšna obveznost implicitno izhaja iz navedenih določb. V zvezi s tem je treba spomniti na sodno prakso Sodišča, v skladu s katero – kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 46 sklepnih predlogov – ni mogoče ne glede na jasno in natančno besedilo določb zakonodajnega akta Unije podati razlage z namenom poprave teh določb in s tem razširiti obveznosti držav članic, ki iz njih izhajajo (glej v tem smislu sodbo Komisija/Združeno kraljestvo, C-582/08, EU:C:2010:429, točka 51).

36 Prvič, v skladu s samim besedilom člena 14(1) Uredbe št. 715/2009 operaterji prenosnih sistemov zagotovijo, da ponudijo tako dolgoročne kot kratkoročne storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije storitve in da ponudijo zagotovljene in prekinljive storitve za dostop tretjih strani.

37 Iz te določbe pa ni mogoče sklepati na obveznost zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri. Natančneje, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 40 sklepnih predlogov, dolžnost ponujanja zagotovljenih in prekinljivih storitev, ki izhaja iz navedene določbe, ne zajema tega, da morajo operaterji prenosnih sistemov ponujati vse storitve, ki se lahko ponujajo kot prekinljive, in natančneje, virtualno zmogljivost prenosa v nasprotni smeri. Poleg tega obveznost nediskriminacije iz člena 14(1)(a) navedene uredbe teh operaterjev ne zavezuje, da ponudijo nove storitve, temveč da se pri ponujanju obstoječih storitev vzdržijo vsakršne diskriminacije.

38 Drugič, člen 16(1) Uredbe št. 715/2009 določa, da se udeležencem na trgu zagotovi največja možna zmogljivost na vseh relevantnih točkah iz člena 18(3) te uredbe, pri tem pa se upošteva celovitost sistema in učinkovito obratovanje omrežja.

39 V zvezi s tem je pojem „zmogljivost“ v členu 2(1), točka 3, opredeljen kot „največji možni pretok, izražen v normalnih kubičnih metrih na časovno enoto ali energijskih enotah na časovno enoto, do katerega je upravičen uporabnik omrežja v skladu z določbami pogodbe o prenosu“.

40 Pojem „prenos“ je v členu 2(1), točka 1, te uredbe opredeljen kot „prenos zemeljskega plina po omrežju, ki v glavnem zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, vendar ne po pridobivalnem plinovodnem omrežju in ne po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina, in ne vključuje dobave“.

41 Glede na te opredelitve pojem „zmogljivost“ v smislu člena 16(1) Uredbe št. 715/2009 označuje fizično zmogljivost prenosa prenosnih omrežij za plin. Poleg tega iz nobene od določb Uredbe št. 715/2009, v katerih je uporabljen izraz „zmogljivost“, ni razvidno, da ta izraz lahko zajema virtualne storitve prenosa.

42 Zato – in kot sta poudarila Republika Bolgarija in generalni pravobranilec v točki 34 sklepnih predlogov – se pojem „največja možna zmogljivost“, naveden v členu 16(1) Uredbe št. 715/2009, nanaša le na fizično zmogljivost prenosa prenosnih omrežij za plin, ne zajema pa morebitne virtualne zmogljivosti prenosa, ki jo ponuja operater prenosnega sistema.

43 Ta razlaga ni v nasprotju z obveznostjo, ki jo člen 16(1) navedene uredbe nalaga operaterjem sistemov, da morajo pri zagotavljanju največje možne zmogljivosti prenosa udeležencem na trgu „upoštevati učinkovito obratovanja omrežja“. Kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 41 sklepnih predlogov, ta obveznost dejansko pomeni omilitev obveznosti zagotavljanja največje možne zmogljivosti omrežja, ne pa razširitve te obveznosti.

44 Poleg tega je ta razlaga prav tako podprta z drugo obveznostjo iz člena 16(1) te uredbe, in sicer obveznostjo „upoštevanja celovitosti sistema“.

45 Pojem „celovitost sistema“ je v členu 2(1), točka 9, Uredbe št. 715/2009, opredeljen kot „kakršno koli stanje v zvezi s prenosnim omrežjem, vključno s potrebnimi prenosnimi objekti in napravami, v katerih ostaneta tlak in kakovost zemeljskega plina znotraj minimalnih in maksimalnih meja, ki jih določi operater prenosnega sistema, tako da je s tehničnega stališča zagotovljen prenos zemeljskega plina“.

46 Kot je razvidno iz točk 20 in 23 te sodbe, zagotavljanje virtualne zmogljivosti prenosa plina izhaja iz mehanizma izravnavanja povpraševanja po plinu, ki ne zajema fizične uporabe prenosnega omrežja in ki torej ne more ogroziti celovitosti sistema v smislu te določbe.

47 Zato se obveznost „upoštevanja celovitosti sistema“ iz člena 16(1) Uredbe št. 715/2009 prav tako navezuje na fizično zmogljivost prenosa prenosnih omrežij za plin. Ta obveznost torej operaterju prenosnega sistema ne nalaga, da mora ponujati virtualno zmogljivost prenosa.

48 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da se člen 16(1) te uredbe nanaša le na fizično zmogljivost prenosa prenosnih omrežij za plin, tako da iz te določbe ni mogoče sklepati na obveznost zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri.

49 Tretjič, v skladu s členom 16(2)(b) navedene uredbe operater prenosnega sistema izvaja in objavi nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki so združljivi s tržnimi mehanizmi, ki vključujejo fizične trge (spot markets) in trgovalna vozlišča (trading hubs), hkrati pa so prožni in sposobni prilagoditve spreminjajočim se tržnim razmeram.

50 V zvezi s tem je treba poudariti, da ta določba ureja mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti, ki jih operaterji prenosnih sistemov zagotovijo udeležencem na trgu na podlagi člena 16(1) Uredbe št. 715/2009. Zato člena 16(2)(b) te uredbe ni mogoče razlagati tako, da nalaga obveznost zagotavljanja zmogljivosti, ki bi presegala obveznost, določeno v členu 16(1) navedene uredbe. Ker pa je bilo v točki 48 te sodbe ugotovljeno, da člen 16(1) te uredbe operaterjem prenosnih sistemov ne nalaga obveznosti, da udeležencem na trgu ponujajo virtualno zmogljivost prenosa plina v nasprotni smeri, člena 16(2)(b) ni mogoče razlagati tako, da določa takšno obveznost.

51 Takšna razlaga besedila in sistematike določb členov 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe št. 715/2009 je podprta s pripravljalnimi deli za uredbi št. 1775/2005 in 715/2009. Kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 42 sklepnih predlogov, ta pripravljalna dela namreč ne omenjajo obstoja obveznosti zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri. Iz tega izhaja, da na takšno obveznost ni mogoče sklepati ne iz ciljev Uredbe št. 1775/2005 ne iz ciljev Uredbe št. 715/2009.

52 Iz vsega navedenega je razvidno, da določbe členov 14(1) ter 16(1) in (2)(b) Uredbe št. 715/2009 ne nalagajo obveznosti zagotavljanja virtualne zmogljivosti prenosa plina v nasprotni smeri.

53 Tožbo, ki jo je vložila Komisija, je zato treba zavrniti.

Stroški

54 V skladu s členom 138(1) Poslovnika se neuspeli stranki na predlog naloži plačilo stroškov. Ker je Republika Bolgarija predlagala, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi tožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov.

Podpisi